

Kedves Olvasók! Egy ősi kultúrájú országról szeretnénk most beszélni, mely valamikor dicsőséges volt, de mostanra megkopott fénye. Egy gyakran kigúnyolt, kicsúfolt és általában félreértett országról. Ez az ország - biztosak vagyunk benne, hogy rájött -, Franciaország. Ez az első alkalom, amikor magyar tollat ragadunk, hogy Franciországról beszéljünk. Általában az ellenkezőjét tesszük: Magyarországról írunk franciául. Szóval bocsássa meg nekünk ezt a merészséget, [de miután olvastuk az *Index* egy korábbi cikkét](#), azt gondoltuk, hogy tisztáznunk kell pár dolgot, és tájékoztatnunk kell a magyar olvasóközönséget.

Corentin Léotard és Ludovic Lepeltier-Kutasi (*Hulala* szerkesztősége), Szatai Márton közreműködésével. A francia verzió [itt található](#).

“Lángokban áll Franciaország”, “a kormány fel akarja rázni a gazdaságot”, “konkrétan azt szeretné, ha kicsit többet dolgoznának (franciák) mint heti 35 óra”. Arra tudunk csak gondolni, hogy a cikk írója aggódik a nemzet megdicsőülésének lehetősége, azaz a foci európa bajnokság miatt, hogy ezt a példátlan lehetőséget tönkreteszik a szakszervezetek tiltakozó akcióikkal. Az üzenet egyszerű: “nem kell sajnálni a franciákat, elég gazdagok már így is, és meg kell érteniük, hogy nem jár nekik kiváltág a munkajogok terén”. A cikk szerint a probléma egyértelmű: a francia gazdaság túlkorlátozott, a szakszervezetek túl erősek, ami azt jelenti, hogy a részvényeseknek nincs elég beleszólásuk abba, hogy mi történik a gyárakkal, hogy azok hol működjenek, és hogyan legyen elosztva a bevétel... olyan mintha a *Financial Times* írna, vagy olyasvalaki, aki még mindig azt gondolja a világgazdasági válság és a tőzsdeválság után, hogy a piac önkorlátozása és a jóléti állam gyengülése hozzájárul majd el a “fényes jövőt”.

A cikk írója, ha tényleg teljeskörűen akart volna tájékoztatni, akkor egy kis energiát fektethetett volna abba, hogy utánajárjon annak, amit a törvény ellenzői mondanak. Ezáltal pár dolgot megtudhatott volna a franciákról és Franciaországról, és felfedezhette volna, hogy az ultra-liberalizmuson és a kommunizmuson kívül nem csak az illiberalizmus az alternatíva, hanem sokkal több lehetőség van még. Érdekes lehetett volna ez mindazok számára, akik jobb oktatást, jobb béreket és jobb egészségügyet szeretnének, azok számára, akik szinte ingyen dolgoznak az önkormányzatoknak, azoknak, akiknek rendszeresen nem fizetik ki a túlóradíjakat, azoknak, akik nem a magánszféra, a multik vagy az emigráció lehetőségének hármában akarnak élni. Annyira virágos a helyzet Magyarországon, hogy le kell nézni azokat, akik nem hagyják magukat?

A létező alternatívák közül szeretnénk ajánlani egyet, amelyet egy közgazdász csoport - a Les économistes atterrés fémjelez, (ennek a csoportnak tagja Thomas Piketty, *A tőke a 21. században* című könyv szerzője). A kutatók szerint az Európai Bizottság által erőltetett politika csak tönkreteszi a gazdasági és szociális helyzetet, és még nem került bizonyításra az, hogy egy ilyenfajta reform jót tesz a munkanélküliség elleni harcban. Szerintük a termelékenység hatékonysága és a kereslet az igazán fontos tényezők. Az elsőt a jó munkakörülmények biztosítják, és ebből a szempontól az, hogy a franciák heti 35 órát dolgoznak, európai átlag feletti produktivitást eredményez. A másodikat akkor lehet felpörgetni, ha a cégek olyan növekedő ágazatokba fektetnének be, mint például az

alternatív energiatermelés, új fajta közlekedési lehetőségek, vagy olyan modern termékek, mint amelyeket Németország gyárt. A hivatkozott közgazdászok szerint a szociális védelem csökkentése csak az egyenlőtlenség növekedéséhez vezet, amely természetesen nem jelent gondot a befektetők és a munkáltatók számára.

Az elsődleges probléma Európában nem a “muszlim invázió”, sem a “túl erős állam”, ahogy itt a jobboldali vagy a baloldali vezetők hangoztatják. Nagyon sok mindenről van vita, de jellemzően mindig elsikkad a párbeszéd a kisemberek sorsáról, azokról, akik dolgoznak vagy dolgozni szeretnének. Európa elsődleges problémája sokkal inkább az elképesztően erős lobbis a piac szabályozatlansága érdekében, a munkajogokkal szemben, a munkavállalói versenyeztetés érdekében. A franciák nem az elsők, akik ezzel szembeszálltak. A magyar közvéleményt a spanyol Podemossal és Görögországban működő Szirizával kapcsolatos viták is hidegen hagyták. Folytathatjuk a sort azzal, ami Angliában Jeremy Corbint vagy az USA-ban Bernie Sanderst népszerűvé tette. A magyar közvélemény számára nagyon fontos témákról, például az amerikai szabadpiaci egyezményről (TTIP) vagy a szociális Európáról, azaz Európa szociális megerősítéséről és egyensúlyáról szóló vitáról sem esik szó.

Franciaországban ez egy széles, független társadalmi mozgalom, amit elsősorban a “Nuit debout” képvisel, azaz eleinte jellemzően munka után magukat közügyekkel foglalkoztató emberek sokasága. Március vége óta Párizsban, de számtalan vidéki városban is különböző korosztályok és társadalmi rétegek szereplői találkoznak, hogy politikáról, a társadalom jövőjéről vitatkozzanak. A korábbi párizsi terrortámadások miatt is jótékony hatású a közterek ilyesfajta használata. Miközben a franciák politikai vezetője a szélsőjobb retorikáját választotta, a franciák példát akarnak mutatni, hogy a társadalom valójában együttélést jelent, amely a szolidaritásra épül. Miközben a fiatalok elhagyják Magyarországot, ellenzékének az egyetlen programja, hogy az emberek vasárnap is vásárolhassanak.

Kedves Olvasóink, kedves barátaink, európai polgártársaink, bocsássák meg nekünk, ha túl provokatívak vagyunk, de mi franciák így fejezzük ki, ha haragszunk és szeretünk is egyszerre. Kérjük, értsék meg, hogy nehéz nem reagálni arra, amikor nem veszik komolyan egy ország tiltakozását, miközben látjuk, hogy a barátainkat hogy verik a rendőrök, hogy hogyan használja ki a kormány a rendkívüli állapot adta lehetőséget, és hogyan veszi semmibe a demokratikus folyamatokat a kormány és zsarolja saját parlamenti képviselőit, akik nagy része már nem is áll mögötte.

Gyakran érezhetik úgy a magyarok, hogy a külföldi sajtó kifigurázza és nem veszi komolyan a nemzeti sajátosságait. Kérjük, hogy “amit nem kívánsz magadnak, másnak se tedd!” Akkor, nincs harag, ugye?

Ahogy a rendőrök elfojtják a tüntetéseket

A Youtubers « Ennél jobbat érdemlünk » nevű mozgalom (van angol felirat is)